

Szkolny Program
Wychowawczo-Profilaktyczny
Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego
Nr 2 w Lublinie
na rok szkolny 2019/2020

Lublin, 2019-09-12

1. Wstęp

Głównym celem wychowawczym naszej szkoły jest wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości, wspieranie jego indywidualnej drogi rozwojowej, tak, by jak najpełniej mógł realizować się i uczestniczyć w życiu społecznym. W procesie wychowawczym w środowisku szkolnym uczestniczą: uczniowie, rodzice, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści oraz dyrekcja szkoły. Szkoła wytycza jednolity kierunek oddziaływań wychowawczych dla wszystkich osób pracujących z uczniem, jednocześnie podkreślając rolę rodziny i innych środowisk, w których on przebywa. Program umożliwia współuczestniczenie najbliższych uczniowi osób w procesie jego rozwoju, ale też zakłada podejmowanie działań profilaktycznych i psychoedukacyjnych w stosunku do rodziny wspierając ją w pełnieniu roli wychowawczej.

Spółczesność i szkoła to niezwykle dynamiczne środowiska, a prowadzone w ich obrębie działania wychowawcze i profilaktyczne muszą nadążać za dokonującymi się zmianami. Prowadząc oddziaływanie społeczne, należy uwzględnić również zjawisko ograniczonej skuteczności działania człowieka i związanej z tym świadomości własnych ograniczeń, która generuje potrzebę doskonalenia siebie i rozwijania własnej zaradności życiowej. Współwystępowanie tych zjawisk wymaga więc reakcji również na poziomie modyfikowania oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych w szkole.

Uzyskane w ewaluacji informacje należy wykorzystać przy modyfikowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Poprzez modyfikację będziemy rozumieć powtórny analizę programu i jego korektę z wykorzystaniem nowej wiedzy.

Na podstawie przeprowadzonej w czerwcu 2019 ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 w Lublinie, sformułowano następujące wnioski i zalecenia do zrealizowania w obecnym roku szkolnym:

1. Włączenie, w kolejnym roku szkolnym, do ewaluacji możliwie jak największą liczbę członków społeczności szkolnej (np. rodziców).
2. Kontynuowanie, szczególnie tych działań, które w minionym roku szkolnym zostały uznane za najważniejsze:
  - Rozwijanie autonomii, samodzielności i zaradności życiowej.
  - Doskonalenie umiejętności samoobsługowych.
  - Doskonalenie umiejętności porozumiewania się.
  - Kształtowanie zachowań zgodnych z normami.
  - Rozwijanie kompetencji społecznych.

- Doskonalenie umiejętności identyfikowania emocji i wyrażania ich w sposób akceptowany społecznie.
  - Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.
  - Rozwijanie znajomości tradycji i kształtowanie postaw patriotycznych.
3. Zwrócenie uwagi na praktyczny aspekt realizacji poszczególnych zadań wynikających ze Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Cele Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Refleksja nad celami wychowawczymi to kluczowy element modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego. Sprawdzone, czy sformułowane wcześniej cele były:

- mierzalne (czy w procesie ewaluacji udało się dobrać do nich wskaźniki),
- jasne i konkretne,
- dostosowane do etapu rozwojowego uczniów,
- obejmujące wszystkie sfery rozwoju uczniów,
- zgodne z opracowaną „sylwetką absolwenta”.

Po dokonanej analizie sformułowanych wcześniej celów stwierdzono, że zostały sformułowane prawidłowo.

Ze względu na duże zróżnicowanie możliwości uczniów trudno jest sprawdzić efektywność założonych celów programu, dlatego należy się skupić na analizie procesu działań prowadzących do ich osiągnięcia.

Cele Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 w Lublinie:

Cele ogólne:

1. Wszechstronny rozwój uczniów, ich indywidualnych możliwości, umiejętności i postaw w każdym aspekcie: intelektualnym, duchowym, emocjonalnym, fizycznym i społecznym.
2. Rozwijanie umiejętności społecznych.
3. Profilaktyka zdrowia, zapobieganie zagrożeniom.

Szczegółowe cele wychowawcze:

I. Sfera fizyczna

1. Propagowanie zdrowego stylu życia:

- w zakresie odżywiania,
- aktywności fizycznej,
- zdrowego życia rodziny.

2. Profilaktyka w zakresie:

- nawyków higienicznych,
- prawidłowego funkcjonowania wzroku i słuchu,
- wad postawy,
- nadwagi i otyłości,
- właściwego postępowania w schorzeniach neurologicznych, motorycznych i innych,
- chorobach przewlekłych.

3. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa:

- w ruchu drogowym,
- w szkole i w domu,
- w miejscach publicznych.

4. Tworzenie ekologicznego środowiska:

- podnoszenie świadomości ekologicznej,
- wdrażanie do racjonalnego korzystania z odnawialnych i nieodnawialnych zasobów przyrody,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów.

II. Sfera społeczna

1. Rozwijanie kompetencji społecznych:

- przestrzeganie zasad i norm w kontaktach interpersonalnych,
- kształtowanie adekwatnych relacji z osobami bliskimi i obcymi,
- skuteczne porozumiewanie się z innymi,
- wyposażanie ucznia w umiejętności wykonywania prostych czynności życia codziennego,
- kształtowanie postaw związanych z pracą,
- wdrażanie do pełnienia różnych ról społecznych.

2. Korzystanie z różnorodnych środowisk uczenia się

- korzystanie z miejsc użyteczności publicznej,
- doświadczanie środowisk przyrodniczych.

III. Sfera psychiczna

1. Ochrona zdrowia psychicznego:

- stwarzanie okazji do doświadczania sukcesu i pozytywnych przeżyć,
- kształtowanie pozytywnych zachowań, zastępowanie zachowań agresywnych,
- samokontrola emocji i zachowania,
- wyrażanie potrzeb i emocji w sposób akceptowany społecznie,
- poszerzanie wiedzy nt. zdrowia psychicznego,

2. Wspieranie rodziny:

- podejmowanie wspólnych działań twórczych, rekreacyjnych i innych,
- poszerzanie kompetencji wychowawczych rodziców.

3. Profilaktyka przemocy:

- kształtowanie postaw, przekonań i zachowań wobec zjawiska przemocy,
- upowszechnianie wiedzy nt. zjawiska przemocy.

IV. Sfera duchowa

1. Rozwijanie autonomii ucznia:

- budowanie poczucia własnej wartości, doświadczanie sukcesu,
- podejmowanie decyzji, dokonywanie wyborów,
- wdrażanie do kierowania własnym postępowaniem,
- rozwijanie zainteresowań,
- uczestniczenie w różnych formach twórczości,
- konstruktywne spędzanie wolnego czasu,
- poznawanie praw i obowiązków,
- poznawanie swoich mocnych i słabych stron,
- rozwijanie umiejętności proszenia o pomoc oraz udzielania jej innym.

2. Zapobieganie zagrożeniom w rozwoju seksualnym:

- kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania,
- zachowywanie intymności.

3. Uczestniczenie w życiu kulturalnym.

4. Kształtowanie tożsamości narodowej:

- rozumienie przynależności narodowej
- kultywowanie tradycji narodowych.

Cele operacyjne:

I. Sfera fizyczna

Uczeń na miarę swoich możliwości:

- Dbą o swoje zdrowie,
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- dobiera produkty spożywcze do poszczególnych posiłków,
- zna i przestrzega zasad zdrowego trybu życia,
- dba o odpowiednią pozycję podczas pracy oraz dobre oświetlenie,
- rozumie znaczenie snu oraz odpoczynku,
- rozumie konieczność przeprowadzania badań profilaktycznych.

II. Sfera społeczna

Uczeń na miarę swoich możliwości”

- rozumie i nazywa relacje i więzi między członkami rodziny,
- przestrzega zasad panujących w różnych grupach społecznych (rodzina, klasa, grupa rówieśnicza),
- współpracuje podczas zabawy i zajęć,
- zna różne role społeczne,
- poznaje i korzysta z miejsc użyteczności publicznej,
- porozumiewa się z innymi w sposób dla siebie dostosowany,
- wyraża własne zdanie w sposób akceptowany społecznie,
- stosuje formy grzecznościowe.

III.Sfera psychiczna

Uczeń na miarę swoich możliwości:

- wyjaśnia swoje zachowanie,
- określa własne mocne strony i trudności,
- wyraża własne potrzeby i emocje w sposób akceptowany społecznie,
- rozwija swoje zdolności i zainteresowania,
- nie stosuje przemocy.

IV.Sfera duchowa

Uczeń na miarę swoich możliwości:

- bierze udział w świętach i tradycjach państwowych, religijnych i rodzinnych,
- przestrzega kultury życia codziennego,
- korzysta z ośrodków i instytucji kultury,
- zachowuje się właściwie w różnych miejscach i sytuacjach (teatr, kino, muzeum, wystawy, koncerty itp.),
- bierze udział w różnych formach twórczości (formy parateatralne, muzykowanie, zajęcia plastyczne itp.),
- rozumie przynależność do kraju, regionu, narodu,
- bierze udział w lokalnych świętach i uroczystościach.

Cele operacyjne w zakresie profilaktyki:

Uczeń na miarę swoich możliwości:

- zachowuje się bezpiecznie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych (dotyczących siebie i innych),
- zna odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludzi (Straż Pożarna, Policja, Wojsko Polskie, Straż Miejska, pracownicy ochrony),
- zna i w razie potrzeby korzysta z ważnych numerów alarmowych,

- odróżnia sytuacje, w których odpowiednie jest zachowanie bliskości od tych, w których konieczne jest zachowanie dystansu w relacjach z innymi ludźmi,
- prawidłowo zachowuje się w środkach komunikacji,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas posługiwania się różnymi urządzeniami w domu i w szkole,
- rozpoznaje i rozumie znaki drogowe, symbole, oznaczeń w różnych miejscach itp.

3. Zadania wychowawczo-profilaktyczne

Zadania stałe, realizowane przez wszystkich wychowawców, nauczycieli i specjalistów

I. Sfera fizyczna

1. Kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych

- Profilaktyka higieny jamy ustnej,
- Spotkania w klasach dotyczące profilaktyki jamy ustnej – pokaz, pogadanka,
- Systematyczne mycie zębów w klasach po II śniadaniu,
- Przeglądy stomatologiczne w Poradni,
- Stałe dbanie o dostosowanie wymiarów krzeseł i stolików do wzrostu uczniów,
- Odpowiednie pozycjonowanie uczniów z niepełnosprawnością ruchową.

2. Zwiększanie aktywności fizycznej i sportowej

- Zajęcia na basenie,
- Propagowanie idei Olimpiad Specjalnych, włączanie nowych uczniów,
- Udział nauczycieli wychowania fizycznego w spotkaniach klasowych dla rodziców, przedstawienie znaczenia aktywności fizycznej dla rozwoju dzieci.

3. Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych

- Zachęcanie rodziców do przygotowania dzieciom zdrowych posiłków i ograniczenie spożycia słodkich i gazowanych napojów na korzyść czystej wody,

- Udział w akcjach i programach: „Zdrowo się odżywiamy”, „Owoce w szkole”, „Mleko w szkole”, „Jem smacznie i zdrowo”, „Mamo, Tato wolę wodę!” itp.

4. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa

- Zajęcia w zespołach na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- Wdrażanie do bezpiecznego posługiwania się urządzeniami elektrycznymi, AGD,
- Zajęcia w zespołach dotyczące pierwszej pomocy przedmedycznej.

5. Tworzenie ekologicznego środowiska

- Zbiórka w szkole surowców wtórnych, udział w akcji „Hura makulatura”,
- Udział w imprezach i akcjach dla uczniów z cyklu: „Światowy Dzień Wody”, „Dzień czystego powietrza”, „Posprzątajmy Lublin na wiosnę”,
- Wdrażanie uczniów do dbania o gaszenie światła, prawidłowe dozowanie wody, ręczników, papieru,
- Segregowanie odpadów.

II. Sfera społeczna

1. Rozwijanie kompetencji społecznych, w tym komunikacyjnych

- Wycieczki edukacyjne,
- "Moje Prawa i Obowiązki" - zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania i Kodeksem Ucznia,
- Konkurs "Dobry kolega" - organizowanie sytuacji wychowawczych, w których uczniowie będą mieli możliwość dokonywania samooceny swojego zachowania a także zachowania innych osób,.
- Organizacja obchodów AAC.

2. Korzystanie z różnorodnych środowisk uczenia się

- Wyjazdy na Zielone Szkoły
- Wyjścia do miejsc użyteczności publicznej: sklepów, kawiarni, restauracji, na pocztę itp.

3. Doskonalenie czynności życia codziennego

- Trening Umiejętności Społecznych - w szkole i w środowisku.

4. Kształtowanie postaw związanych z pracą

- Realizacja programu „Doradztwa zawodowego”.

III. Sfera psychiczna

1. Ochrona zdrowia psychicznego

- Wdrażanie strategii postępowania w sytuacji wystąpienia szczególnie trudnych zachowań,
- Realizacja programów: „Moje emocje”, „Zrozumieć siebie zrozumieć innych” i In.,
- Konstruowanie i realizacja sekwencji ćwiczeń sensorycznych,
- Udział uczniów w imprezach tematycznych: Dzień Życzliwości, Dzień Uśmiechu.

2. Profilaktyka przemocy

- Przemoc, prawa dziecka - zajęcia w zespołach,
- Przemoc jako problem społeczny - umieszczenie materiałów na tablicy informacyjnej dot. przemocy, prawa, instytucji pomocowych, prezentacja treści w czasie zebrań z rodzicami,
- Współpraca z kuratorem sądowym – umieszczenie na tablicy informacji dla rodziców,
- Organizacja imprez tematycznych: np. „Prawa Dziecka”.

3. Wspieranie rodziny

- Konsultacje dla rodziców, porady,
- Integracja oraz nabywanie kompetencji w budowaniu relacji z dziećmi – wspólne przedstawienie teatralne uczniów, rodziców i nauczycieli,
- Wspólne z rodzicami świętowanie uroczystości w klasach i w internacie,
- Wolontariat rodzicielski,
- Prowadzenie Grupy wsparcia dla rodziców.

IV. Sfera duchowa

1. Rozwijanie autonomii i zainteresowań

- „Jestem wyjątkowy” – prezentacja osiągnięć uczniów,
- Zajęcia teatralne,
- Zajęcia w kołach zainteresowań,
- „Moje Hobby” eksponowanie zainteresowań uczniów przed społecznością szkolną,
- Organizacja obchodów: „Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa”, Światowego Dnia Wiedzy o Autyzmie”, „Tygodnia Dialogu Miedzypokoleniowego” itp.

2. Uczestniczenie w życiu kulturalnym

- Wyjścia na imprezy kulturalne, do teatrów, muzeów, kina itp.

3. Zapobieganie zagrożeniom w rozwoju seksualnym

- Kształtowanie właściwych zachowań związanych z realizacją potrzeb seksualnych,
- Wdrażanie uczniów do zachowywania intymności.

4. Kształtowanie tożsamości narodowej i kultywowanie tradycji

- Organizacja apeli okolicznościowych z okazji: Dnia Niepodległości, Święta Flagi oraz Konstytucji 3-go Maja,
- Stała opieka nad miejscem Pamięci Narodowej,
- Organizacja wernisażu i wystawy plastycznej w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego,
- Przygotowanie i udział dzieci w Pierwszej Komunii Świętej i Bierzmowaniu,
- Organizacja Spotkań z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Wielkiej Nocy,

5. Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych

- Organizacja akcji pomocy na rzecz zwierząt, organizacja imprez towarzyszących,
- Organizacja na terenie szkoły akcji charytatywnych: pomoc dla Hospicjum Małego Księcia, Pomóż dzieciom przetrwać zimę”, „Góra Grosza”.

Dokładny opis działań zawarty jest również w innych dokumentach opracowanych przez pozostałe zespoły zadaniowe (np. Zespół ds. programu Szkoła Promująca Zdrowie, Zespół ds. Koncepcji Ośrodka) oraz zespoły przedmiotowe działające na terenie SOSW nr 2 w Lublinie.

Zadania do realizacji w roku szkolnym 2019/2020

Biorąc pod uwagę podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, wyniki z nadzoru pedagogicznego za poprzedni rok szkolny, wyniki ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz zmieniające się współczesne zagrożenia ustalono następujące cele priorytetowe:

- Zintensyfikowanie działań wychowawczych w kierunku rozwijania autonomii, samodzielności i zaradności życiowej uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznego aspektu proponowanych aktywności.
- Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
- Profilaktyka uzależnień.